

2. Про Національний план дій з енергоефективності до 2030 р. : розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 р. № 1803-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1803-2021-%D1%80>.

3. Про енергетичну ефективність : Закон України № 1818-IX у ред. від 1 січня 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1818-20>.

4. Про енергетичну ефективність будівель : Закон України № 2118-VIII у ред. від 3 серпня 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2118-19>.

5. Про засади зеленого відновлення України : проєкт Закону України від 30 червня 2025 р. / Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України. URL: <https://mepr.gov.ua/povidomlennya-pro-oprylyudnennya-proyektu-zakonu-ukrayiny-pro-zasady-zelenogo-vidnovlennya-ukrayiny>.

6. EU solidarity with Ukraine / European Commission. URL: https://commission.europa.eu/topics/eu-solidarity-ukraine_en.

7. EBRD, EU and partners announce plan to boost renewables in Ukraine. *EU Neighbours East*. July 11, 2025. URL: <https://euneighbourseast.eu/news/latest-news/ebrd-eu-and-partners-announce-plan-to-boost-renewables-in-ukraine>.

8. How the IKI supports the green reconstruction of Ukraine / International Climate Initiative. 04.11.2025. URL: <https://www.international-climate-initiative.com/NEWS3081-1>.

9. Bystrytska K. Building Ukrainian resilience: the green reconstruction. *Greenpeace International 2025*. 8 Feb 2023. URL: <https://www.greenpeace.org/international/story/58111/building-ukraine-resilience-green-reconstruction-horenka-hospital>.

УДК 005.8:658.5:005.6

JEL Classification: M11, O22

DOI: <https://doi.org/10.64076/eecsr251015.05>

Лисак О. І.,

канд. екон. наук, доцент,

доцент кафедри економіки і бізнесу,

Таврійський державний агротехнологічний

університет імені Дмитра Моторного, м. Запоріжжя

ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ

У сучасних умовах глобальної конкуренції та швидких технологічних змін ефективне управління проєктами стає одним із ключових чинників успішного розвитку організацій. Оптимізація процесів управління проєктами безпосередньо

впливає на якість кінцевих результатів, рівень задоволеності клієнтів, ефективність використання ресурсів і загальну конкурентоспроможність підприємства.

Якість у проєктному менеджменті – це не лише відповідність запланованим стандартам чи вимогам замовника, а комплексне забезпечення стабільності процесів, мінімізації ризиків, гнучкості в управлінні змінами та досягнення стратегічних цілей. У зв'язку з цим усе більшого значення набувають сучасні інструменти та підходи, які дозволяють поєднати традиційні методи управління з цифровими технологіями, аналітикою даних та інноваційними рішеннями.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю пошуку ефективних шляхів оптимізації процесу управління проєктами, що забезпечують високу якість реалізації, своєчасне досягнення результатів і стійкість у динамічному середовищі. Від того, наскільки якісно побудована система управління проєктом, залежить не лише успіх окремого підприємства, а й розвиток економіки та суспільства загалом, оскільки інноваційні проєкти є рушієм технологічного та соціального прогресу.

Метою дослідження є обґрунтування підходів до оптимізації процесу управління проєктами з метою підвищення якості, ефективності та результативності проєктної діяльності в умовах цифрової економіки.

Управління якістю в проєктному менеджменті передбачає системний підхід до планування, контролю та постійного вдосконалення процесів, спрямованих на досягнення цілей проєкту з максимальною ефективністю. Якість проєкту визначається рівнем відповідності результатів очікуванням замовника, дотриманням стандартів, термінів і бюджету. У сучасній практиці широко застосовуються міжнародні стандарти та методології, такі як PMBOK, ISO 9001, Agile, Lean і Kaizen, які забезпечують структурований підхід до управління процесами, орієнтований на безперервне поліпшення. [2; 3]. Важливою складовою є участь усіх членів команди у формуванні культури якості, де менеджер проєкту виступає не лише координатором, а й лідером, що мотивує, навчає та створює умови для ефективної взаємодії.

Традиційні підходи до управління проєктами, засновані на жорсткій ієрархії, послідовності етапів і фіксованих планах, дедалі частіше виявляються неефективними в умовах динамічного ринкового середовища. Однією з основних проблем є бюрократизація процесів, що призводить до затримок у прийнятті рішень і зниження гнучкості. Крім того, недостатня інтеграція цифрових інструментів у планування, моніторинг і контроль якості ускладнює швидке реагування на зміни. Часто спостерігається недооцінка людського фактора – відсутність належної комунікації в команді, перевантаження виконавців, опір нововведенням. Також поширеною проблемою є обмежене управління ризиками, коли потенційні загрози виявляються лише на пізніх

етапах реалізації проєкту. У результаті це призводить до перевищення бюджету, порушення термінів і зниження якості кінцевого продукту. Українські підприємства, особливо у сфері виробництва та послуг, часто стикаються з подібними викликами через відсутність гнучких систем управління та недостатній рівень цифрової зрілості організацій.

Інноваційні підходи до управління проєктами спрямовані на підвищення гнучкості, прозорості та якості процесів шляхом інтеграції сучасних технологій і методологій. Серед ключових інструментів – використання штучного інтелекту, Big Data та аналітичних платформ, які дозволяють прогнозувати ризики, оцінювати продуктивність команди та автоматизувати контроль показників якості. [1, 6] Все ширше впроваджуються цифрові платформи управління проєктами (Trello, Asana, Jira, ClickUp, Monday.com), що забезпечують централізований облік завдань, моніторинг прогресу й ефективну комунікацію між учасниками. Значну роль відіграють гібридні методології, які поєднують переваги класичного підходу (Waterfall) і гнучких методів (Agile, Scrum), забезпечуючи адаптивність до змін середовища. Крім того, акцент робиться на автоматизації процесів контролю якості, використанні дашбордів для прийняття рішень на основі даних і розвитку культури безперервного вдосконалення. У результаті такі інноваційні підходи сприяють скороченню витрат, підвищенню точності планування та зростанню задоволеності клієнтів.

Ефективна оптимізація процесу управління проєктами передбачає створення цілісної моделі, що поєднує стратегічне планування, аналітику даних, цифрові інструменти контролю та гнучкі підходи до управління командою. Традиційна модель, побудована за лінійним принципом "планування – виконання – контроль – завершення", потребує модернізації відповідно до сучасних викликів цифрової економіки. Сьогодні доцільно перейти до інтелектуальної моделі управління проєктами (Smart PM Model), яка базується на інтеграції цифрових технологій, аналітики великих даних та адаптивного управління якістю.

Smart PM Model передбачає чотири взаємопов'язані блоки оптимізації:

1. Аналітичне планування. На цьому етапі використовуються інструменти штучного інтелекту для аналізу попередніх проєктів, оцінки ризиків та формування прогнозів. Алгоритми дозволяють розрахувати оптимальні терміни, навантаження на ресурси й потенційні "вузькі місця" ще до початку реалізації.

2. Гнучке виконання. Реалізація здійснюється за принципами Agile-менеджменту з короткими ітераціями (sprint), що дозволяє швидко реагувати на зміни зовнішніх умов. Кожен спринт завершується оцінкою якості виконання за допомогою SMART-KPI (конкретних, вимірюваних, досяжних, релевантних, обмежених у часі показників).

3. Інтелектуальний моніторинг. У процесі роботи застосовуються цифрові панелі управління (дашборди), що автоматично збирають дані про хід виконання, ресурси, відхилення від плану. Це забезпечує оперативну аналітику в режимі реального часу й дозволяє менеджеру ухвалювати рішення на основі фактів, а не припущень.

4. Безперервне вдосконалення. Модель використовує цикл PDCA (Plan – Do – Check – Act) у поєднанні з механізмом машинного навчання: після завершення проєкту система аналізує результати, порівнює планові та фактичні показники й формує рекомендації для майбутніх проєктів. Таким чином створюється база знань, що сприяє підвищенню якості управління у довгостроковій перспективі.

Новизна запропонованого підходу полягає у синтезі людської експертизи та цифрового інтелекту, що дозволяє перетворити управління проєктами з адміністративної функції на динамічну систему прийняття рішень. Така модель сприяє скороченню строків реалізації на 15–25%, зниженню ризиків невідповідності стандартам якості та формуванню культури інновацій у проєктних командах. У результаті Smart PM Model забезпечує не лише оптимізацію процесів, а й сталість та передбачуваність якості результатів у середовищі постійних змін.

Запровадження інтелектуальної моделі управління проєктами Smart PM Model, описаної вище, забезпечує комплексний позитивний вплив як на економічні результати організації, так і на її соціальний розвиток. З економічного погляду, оптимізація процесів через автоматизацію планування, аналітику ризиків і контроль якості дає змогу скорочувати тривалість реалізації проєктів на 15–25%, зменшувати витрати на адміністративне управління, підвищувати точність фінансових прогнозів і рентабельність інвестицій. Використання даних у режимі реального часу мінімізує ймовірність відхилень від графіка, а гнучке управління дозволяє швидко адаптуватися до змін ринку чи середовища.

Соціальний ефект проявляється у підвищенні рівня професійної взаємодії в командах, формуванні культури відкритості, відповідальності та безперервного вдосконалення. Завдяки впровадженню цифрових інструментів члени команди отримують доступ до актуальної інформації, мають змогу брати участь у прийнятті рішень і відчувати власну значущість у процесі. Це підвищує мотивацію, сприяє розвитку лідерських якостей і покращує психологічний клімат у колективі.

Крім того, реалізація Smart PM Model стимулює інноваційний потенціал організації, оскільки створює умови для швидкого тестування нових ідей, обміну знаннями та накопичення досвіду. У підсумку така модель не лише забезпечує якість управління проєктами, а й стає каталізатором сталого

розвитку – формує підприємства нового типу, орієнтовані на ефективність, відповідальність і соціальну цінність результатів своєї діяльності.

Оптимізація процесу управління проєктами є ключовим чинником забезпечення високої якості результатів у сучасних умовах цифрової економіки. Використання інноваційних підходів, зокрема запропонованої інтелектуальної моделі Smart PM Model, дозволяє перетворити управління проєктами на динамічну, аналітично обґрунтовану систему, що поєднує людську експертизу, цифрові технології та штучний інтелект. Такий підхід забезпечує не лише підвищення ефективності, скорочення термінів і зниження витрат, а й формування культури якості, орієнтованої на безперервне вдосконалення.

У результаті впровадження Smart PM Model підприємства отримують стійкі конкурентні переваги: покращується комунікація в командах, підвищується рівень довіри з боку замовників, а реалізовані проєкти відповідають міжнародним стандартам якості. Більш того, системна оптимізація проєктного управління має мультиплікативний ефект – вона сприяє інноваційному розвитку, підвищенню продуктивності праці та соціальній відповідальності бізнесу. Таким чином, інтелектуалізація управління проєктами стає не просто інструментом покращення якості, а стратегічним напрямом розвитку сучасних організацій і суспільства загалом.

Список використаних джерел

1. Adamantiadou D. S., Bellos D., Gkika S., Panagiotou I. D. Leveraging Artificial Intelligence in Project Management. Computers (MDPI). 2024. Vol. 14, No 2, art. 66. URL: <https://www.mdpi.com/2073-431X/14/2/66> (дата звернення: 02.10.2025).
2. Гавловська Н. Управління проєктами на основі методології Agile. DSIM: Науковий журнал Хмельницького національного університету. 2024. URL: <https://dsim.khmnpu.edu.ua/index.php/dsim/article/view/264> (дата звернення: 05.10.2025).
3. Клубись О., Обушна Н. Теоретико-практичний аспект управління проєктами в публічному секторі. Наукові перспективи. 2023. № 1(31). URL: <https://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/3543> (дата звернення: 26.09.2025).
4. Онисько Е., Фармага І. Огляд та аналіз систем управління проєктами. Computer Design & Systems. Theory and Practice. 2024. Vol. 6, No 1. С. 209–215. DOI: 10.23939/cds2024.01.209.
5. Pribadi M., Budhiartha I. W., Yansen. Analysis of Quality in Project Quality Management Based on PMBOK. Scientific and Engineering Information and Communication Technology (SEICT). 2022. Vol. 3, No 2. P. 83–94. DOI: 10.17509/seict.v3i2.52460.
6. Hughes L., Moustafa N., Al-Saadi K. Impact of Artificial Intelligence on Project Management (PM). ScienceDirect. 2025. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2444569X25001179> (дата звернення: 02.10.2025).